

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 15C/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7118200885
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Slobodníková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2022:7118200885.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Ivetou Slobodníkovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XXX, A. D., zastúpeného Mgr. JUDr. Zoltánom Perhácsom, PhD., advokátom so sídlom Jelenec 353, Jelenec, proti žalovanej: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu 17 025,- EUR s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 17 025,- EUR od 12. 12. 2017 do zaplatenia do 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo súdom priznanej sumy, ktorú žalovaná zaplatí na účet právneho zástupcu žalobcu do 15 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o výške tejto náhrady.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou na tunajší súd dňa 25. 1. 2018 domáhal proti žalovanej náhrady škody vo výške 88 759,- EUR titulom majetkovej ujmy a 100 000,- EUR titulom nemajetkovej ujmy, ako aj náhrady trov konania. Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 8. 12. 2008 bolo vydané uznesenie vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008. Uznesením vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra zo dňa 9. 9. 2008 bolo začaté trestné stíhanie za zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za účastníctvo vo forme pomoci na prečine porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označovanie tovaru podľa § 21 ods. 1 písm. d), § 279 ods. 1 Trestného zákona, za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Uznesením vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra zo dňa 15. 10. 2008, sp. zn. ČVS:SKIS- 130/IS-4-V-2008 bolo začaté trestné stíhanie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu so zločinom podielníctva podľa 231 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Uznesením vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra zo dňa 08. 12. 2008, sp. zn. ČVS:SKIS-130/IS-4-V-2008 bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie za spolupáchateľstvo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Uznesením sudcu pre prípravné konanie zo dňa 11. 12. 2008 sp. zn. BB-

Tp 51/2008 bol žalobca vzatý do väzby. Proti uzneseniu o vzatí do väzby žalobca podal sťažnosť. Sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry generálnej prokuratúry zo dňa 19. 12. 2008, sp. zn. VII/2 Gv 190/08-82 zamietnutá. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 21. 1. 2009, sp. zn. 2 Tošs 1/2009 sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vzatí do väzby zamietol. Žalobca bol z výkonu väzby prepustený dňa 23. 1. 2009. Dňa 10. 2. 2012 prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal na žalobcu Okresnému súdu Trebišov obžalobu, č.k. 1Pv/62/12-2. Uznesením Okresného súdu Trebišov zo dňa 26. 4. 2012, sp. zn. 3T/26/2012 bola obžaloba odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 5. 6. 2012 pod č.k. 1Pv/62/12-26 podal sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov o odmietnutí obžaloby a vrátení veci. Sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 5. 6. 2012 bola uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. 12. 2012, č.k. 4To/61/2012-847 zamietnutá. Dňa 7. 10. 2014 prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov opätovne podal na žalobcu Okresnému súdu Trebišov obžalobu za spolupáchateľstvo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, č.k. 1Pv/62/12/8811-105. Uznesením Okresného súdu Trebišov zo dňa 5. 3. 2015, sp. zn. 1T/42/2014 bola obžaloba odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 24. 3. 2015 pod č.k. 1Pv/62/12/8811-133 podal sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov o odmietnutí obžaloby a vrátení veci. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. 12. 2015, č.k. 8To/31/2015-1442 bolo uznesenie napadnuté prokurátorom zrušené. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016, sp. zn. 1T/42/2014 bol žalobca podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré bol trestne stíhaný. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016, sp. zn. 1T/42/2014 podal odvolanie. Žalobca k odôvodneniu odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016, sp. zn. 1T/42/2014 podal písomné vyjadrenie datované dňa 2. 12. 2016. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 13. 3. 2017, sp. zn. 8To/148/2016 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016, sp. zn. 1T/42/2014. Rozsudok Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016, sp. zn. 1T/42/2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. 3. 2017, sp. zn. 8To/148/2016 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 13. 3. 2017. Z dôvodu, že orgán verejnej moci - vyšetrovateľ 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky tým, že vydal uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 8. 12. 2008, sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008, na základe ktorého bol žalobca kriminalizovaný viac ako 8 rokov (presne 99 mesiacov), sa dopustil nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu. Zároveň za nesprávny úradný postup žalobca považoval zamietnutie jeho sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia prokurátorom úradu špeciálnej prokuratúry generálnej prokuratúry, podanie obžaloby prokurátorom Okresnej prokuratúry Trebišov (celkom dvakrát) a odvolania zo strany Okresnej prokuratúry Trebišov. Keďže trestné stíhanie žalobcu sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, možno konštatovať, že všetky rozhodnutia vydané v trestnom konaní a vykonané úkony boli nezákonné. Z uvedených dôvodov žalobca ako poškodený podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zmysle § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá mu bola spôsobená v trestnom konaní. Listom zo dňa 27. 11. 2017, sp. zn. VI/4 Gc 153/17/1000-6 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky upovedomila žalobcu, že ním uplatňovaný nárok na náhradu škody neuspokojí z dôvodu, že nie sú dané zákonné dôvody a zákonné podmienky na uspokojenie žalobcom uplatňovaných nárokov. Okresný súd Trebišov rozsudkom zo dňa 8. 9. 2016 sp. zn. 1T/42/2014 žalobcu podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby Okresnej prokuratúry Trebišov zo dňa 7. 10. 2014, č. k. 1Pv/62/1278811-105. Za situácie, keď orgán činný v trestnom konaní - vyšetrovateľ PZ, vzniesol voči žalobcovi obvinenie, ktoré nebolo v súlade so zákonom, pretože žalobca bol spod obžaloby oslobodený, žalobca má nárok na náhradu škody, ktorá mu bola týmto nezákonným rozhodnutím spôsobená. Inak povedané, vznesenie obvinenia bolo nezákonným rozhodnutím a vedenie trestného stíhania nesprávnym úradným postupom. Štát nesie objektívnu zodpovednosť za škodu spôsobenú trestným konaním v prípade, ak je osoba spod trestného činu oslobodená. Škoda vznikla následkom nezákonného rozhodnutia. Nezákonné rozhodnutie a škoda sú vo vzájomnom pomere príčiny a následku a je preukázateľné, že nebyť nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia, ku škode by nedošlo. Bez vydania uznesenia o vznesení obvinenia by škodný následok nevznikol, teda ide o príčinu podstatnú. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu skutočnej škody, ktorá spočíva v nevyplatenom

odchodnom v sume 7 000,- EUR, na vyplatenie ktorého žalobca tým, že bol prepustený zo služobného pomeru colníka z dôvodu trestného stíhania, stratil nárok, v ušlom zisku (čistý príjem) v sume 66 184,47 EUR [99 mesiacov (doba trvania trestného stíhania) x 668,53 EUR (čistý mesačný príjem colníka: funkčný plat - 290,78 EUR, prídavok za výsluhu rokov - 122,15 EUR, hodnotný príplatok - 111,20 EUR, osobný príplatok - 122,82 EUR, príplatok za zmenu - 21,58 EUR)], o ktorý sa mohol skutočne zväčšiť majetok žalobcu, k čomu však v dôsledku nezákonného trestného stíhania nedošlo, pretože bol z dôvodu trestného stíhania prepustený zo služobného pomeru colníka, alebo v ušlom zisku v sume 62 350,- EUR (29 mesiacov - od roku 2010 do mája 2013 potencionálny zamestnávateľ E. D. - E. ponúkal čistý príjem 590,- EUR = 17 110,- EUR; 58 mesiacov - od júna 2013 do marca 2017 najvyšší čistý príjem ponúkal potencionálny zamestnávateľ EAST-WEST TRANSPORT, s. r. o. - 780,- EUR = 45 240,- EUR), o ktorý sa mohol skutočne zväčšiť majetok žalobcu, k čomu však v dôsledku nezákonného trestného stíhania nedošlo, alebo v ušlom zisku v sume 81 759,- EUR, o ktorý sa mohol skutočne zväčšiť majetok žalobcu, podľa výšky priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky, ktorá bola za jednotlivé roky, kedy bol žalobca trestne stíhaný nasledovná: rok 2009 - 745,- EUR (12 mesiacov x 745,- EUR = 8 940,- EUR), rok 2010 - 769,- EUR (12 mesiacov x 769,- EUR = 9 228,- EUR), rok 2011 - 786,- EUR (12 mesiacov x 786,- EUR = 9 432,- EUR), rok 2012 - 805,- EUR (12 mesiacov x 805,- EUR = 9 660,- EUR), rok 2013 - 824,- EUR (12 mesiacov x 824,- EUR = 9 888,- EUR), rok 2014 - 858,- EUR (12 mesiacov x 858,- EUR = 10 296,- EUR), rok 2015 - 883,- EUR (12 mesiacov x 883,- EUR = 10 596,- EUR), rok 2016 - 912,- EUR (12 mesiacov x 912,- EUR = 10 944,- EUR), rok 2017 (1. - 3. Q) - 925,- EUR (3 mesiace x 925,- EUR = 2 775,- EUR), spolu: 81 759,- EUR. Žalobca si ako poškodený uplatnil ušlý zisk ako skutočnú škodu v sume 88 759,- EUR, o ktorý sa mohol skutočne zväčšiť jeho majetok. Ušlý zisk si žalobca uplatnil vo výške nevyplateného odchodného (7 000,- EUR) a priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky, za jednotlivé roky, kedy bol žalobca trestne stíhaný (81 759,- EUR), pretože táto suma je v porovnaní so sumami uvedenými v bodoch 2. a 3. najvyššia. Žalobca bol nespravodlivo trestne stíhaný od 8. 12. 2008 do 13. 3. 2017, teda viac ako 8 rokov (presne 99 mesiacov). Počas tejto doby nespravodlivého trestného stíhania bol vo väzbe, musel sa zúčastňovať na úkonoch prípravného konania tzv. policajného vyšetovania a po podaní obžaloby aj na konaniach pred súdom. Väzobné stíhanie, účasť na výsluchoch počas policajného vyšetovania a účasť na hlavnom pojednávaní pred súdom rovnako ako hrozba trestu odňatia slobody u žalobcu zanechali trvalé následky a spôsobili mu neopísateľné stresy a psychickú traumu, čo sa prejavilo aj na jeho zdraví. Počas tohto obdobia neustále čelil nepríjemnostiam, každý sa na neho pozeral ako na zločinca z radov colníkov a svojim príbuzným, kamarátom a známym musel a žiaľ i dodnes musí vysvetľovať, že trestne stíhaný bol nezákonne. To, že sa žiadneho skutku nedopustil a teda bol nezákonne trestne stíhaný, musel žalobca vysvetľovať nielen svojej rodine, ale aj blízkym priateľom, známym a podobne. Z dôvodu vedenia trestného stíhania sa žalobca viac ako 8 rokov nemohol zamestnať. V čase viac ako osemročného dôsledného a zodpovedného hľadania si adekvátneho zamestnania bol vystavený stresu, úzkosti a frustrácii, pretože potenciálni zamestnávateľia nemali záujem o jeho prácu práve z dôvodu, že bol trestne stíhaný, teda nebol bezúhonný. Dôsledky tohto trestného konania a v neposlednom rade väzobného stíhania boli v rozsahu, ktoré mali za následok absolútny úpadok kvality života žalobcu, ako profesionálneho, tak aj spoločenského, rodinného, finančného. Žalobca prišiel o pravidelný mesačný príjem, pretože na základe tohto trestného stíhania bol prepustený zo služobného pomeru colníka, teda istotu, že dokáže zabezpečiť svoju rodinu. Trestné stíhanie žalobcu teda malo za následok pokles nielen jeho životného štandardu, ale rovnako aj jeho blízkych. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch požaduje žalobca v sume 100 000,- EUR.

2. Žalobca pripojil k žalobe uznesenie o začatí trestného stíhania zo dňa 9. 9. 2008 sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008, uznesenie o začatí trestného stíhania zo dňa 15. 10. 2008 sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008, uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 8. 12. 2008 sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008, uznesenie prokurátora zo dňa 19. 12. 2008 sp. zn. VII/2 Gv 190/08-82, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21. 1. 2009 sp. zn. 2Tošs/1/2009, obžalobu zo dňa 10. 2. 2012 sp. zn. 1Pv/62/12-2, uznesenie zo dňa 26. 4. 2012 sp. zn. 3T/26/2012, sťažnosť prokurátora zo dňa 5. 6. 2012 sp. zn. 1Pv/62/2012, uznesenie zo dňa 31. 12. 2012 sp. zn. 4To/61/2012, obžalobu zo dňa 7. 10. 2014 č. k. 1Pv/62/12/8811-105, uznesenie Okresného súdu Trebišov zo dňa 5. 3. 2015 sp. zn. 1T/42/2014, sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov zo dňa 24. 3. 2015 č. k. 1Pv/62/12/8811-133, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. 12. 2015 č. k. 8To/31/2015-1442, rozsudok Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016 sp. zn. 1T/42/2014, uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. 3. 2017 sp. zn. 8To/148/2016, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 24. 8. 2017, list Generálnej prokuratúry SR zo dňa 27. 11. 2017 sp. zn. VII/4 Gc 153/17/1000-6.

3. Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 15. 3. 2019 žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Uviedla, že žalobca doposiaľ nepreukázal existenciu nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci v zmysle ustanovenia § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. Osobitne nepoukázal na žiadny nesprávny úradný postup prokuratúry Slovenskej republiky, ktorý by bol konštatovaný na to oprávneným orgánom, resp. na nezákonný zásah orgánov prokuratúry do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Celý postup príslušných orgánov prokuratúry ako aj jednotlivých prokurátorov bol v súlade s platnou právnou úpravou procesného postupu orgánov činných v trestnom konaní upravenou zákonom č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok. Poukázala na to, že o nesprávny úradný postup nemôže ísť v konaní, ktoré je zavŕšené vydaním rozhodnutia vo veci samej. V takom prípade prichádza do úvahy len náhrada škody titulom nezákonného rozhodnutia, ktoré by pre nezákonnosť bolo príslušným orgánom zrušené. Žalovaná poukázala na to, že žalobca v žalobe nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, na základe ktorého by mu prináležal nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., pričom poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 163/2013-50, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/201/2007 zo dňa 30. 7. 2008, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Lavrechov proti Českej republike zo dňa 20. 6. 2013 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 165/2002. Konštrukciu spočívajúcu v tom, že nezákonným je uznesenie o vznesení obvinenia s poukazom na to, že trestné stíhanie obvineného bolo zastavené alebo obžalovaný bol spod obžaloby oslobodený a vzhľadom na zastavenie alebo oslobodenie je uznesenie o vznesení obvinenia nezákonným rozhodnutím nie je možné akceptovať, a to najmä s prihliadnutím na to, že takáto konštrukcia nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. Zákon č. 514/2003 Z. z. v žiadnom ustanovení neupravuje, čo i len rámcovo, takúto konštrukciu a nepriznáva jej status nezákonného rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázala na právny názor vyjadrený v rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15. 10. 2015 č. k. 8C/10/2013-154, rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. 7. 2015 č. k. 19C/181/2013-140 a rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 19. 9. 2016 pod č. k. 42C/412/2015-170.

4. Okresný súd Košice I rozsudkom zo dňa 10. 12. 2019 č. k. 15C/2/2018-384 zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 30 000,- EUR titulom nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 2. 6. 2021 č. k. 11Co/77/2020-548 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. V bode 26 citovaného uznesenia uložil súdu vyzvať žalobcu postupom podľa § 129 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") na opravu žaloby v časti skutkového vymedzenia nároku na náhradu majetkovej škody s tým, že žaloba, ktorou sa žalobca na tom istom skutkovom základe domáha viacerých plnení síce v zásade nie je vylúčená, neprípustným je však alternatívne hromadenie žalôb, teda také vymedzenie predmetu konania, aké v doterajšom priebehu konania urobil žalobca. K tomu v intenciách uznesení vytknutých nesprávností a vysloveného právneho názoru a doplnení dokazovania uložil súdu prvej inštancie (zvlášť v otázkach konzistentnosti s obdobnými prípadmi a aj výškou odškodnenia priznávanou na základe iných predpisov) opätovne vo veci rozhodnúť.

6. Uznesením zo dňa 26. 11. 2021 č. k. 15C/2/2018-574 súd uložil žalobcovi, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia písomne doplnil žalobu doručenú súdu v časti skutkového vymedzenia nároku na náhradu majetkovej škody, tak aby z neho vyplýval jasný, určitý a zrozumiteľný údaj, čoho a na akom skutkovom základe sa domáha podľa ust. § 129 ods. CSP.

7. Žalobca v písomnom podaní zo dňa 14. 12. 2011 oznámil, že si uplatňuje nárok na náhradu skutočnej majetkovej škody, ktorá spočíva v nevyplatenom odchodnom v sume 7 000,- EUR, na vyplatenie ktorého žalobca tým, že bol prepustený zo služobného pomeru colníka z dôvodu trestného stíhania, stratil nárok a v ušlom zisku v sume 81 759,- EUR, o ktorý sa mohol skutočne zväčšiť (rozumnožiť) majetok žalobcu podľa výšky priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky, teda spolu si uplatňuje titulom majetkovej škody sumu 88 759,- EUR.

8. Súd doplnil dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

9. Uznesením vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra zo dňa 9. 9. 2008 bolo začaté trestné stíhanie za zločin prijímania

úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za účasť vo forme pomoci na prečine porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označovanie tovaru podľa § 21 ods. 1 písm. d), § 279 ods. 1 Trestného zákona, za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

10. Uznesením vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra zo dňa 15. 10. 2008, sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008 bolo začaté trestné stíhanie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu so zločinom podielníctva podľa 231 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona.

11. Uznesením vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra zo dňa 8. 12. 2008, sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008 bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie za spolupáchateľstvo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona.

12. Uznesením sudcu pre prípravné konanie zo dňa 11. 12. 2008 sp. zn. BB-Tp 51/2008 bol žalobca vzatý do väzby.

13. Uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry generálnej prokuratúry zo dňa 19. 12. 2008, sp. zn. VII/2 Gv 190/08-82 bola sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia zamietnutá.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 21. 1. 2009, sp. zn. 2 Tošs 1/2009 sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vzatí do väzby zamietol.

15. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal na žalobcu Okresnému súdu Trebišov obžalobu, č. k. 1Pv/62/12-2.

16. Uznesením Okresného súdu Trebišov zo dňa 26. 4. 2012, sp. zn. 3T/26/2012 bola obžaloba odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi.

17. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 5. 6. 2012 pod č. k. 1Pv/62/12-26 podal sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov o odmietnutí obžaloby a vrátení veci.

18. Sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 5. 6. 2012 bola uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. 12. 2012, č. k. 4To/61/2012-847 zamietnutá.

19. Dňa 7. 10. 2014 prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov opätovne podal na žalobcu Okresnému súdu Trebišov obžalobu za spolupáchateľstvo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, č. k. 1Pv/62/12/8811-105.

20. Uznesením Okresného súdu Trebišov zo dňa 5. 3. 2015, sp. zn. 1T/42/2014 bola obžaloba odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi.

21. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 24. 3. 2015 pod č. k. 1Pv/62/12/8811-133 podal sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov o odmietnutí obžaloby a vrátení veci.

22. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. 12. 2015, č. k. 8To/31/2015-1442 bolo uznesenie napadnuté prokurátorom zrušené.

23. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016, sp. zn. 1T/42/2014 bol žalobca podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré bol trestne stíhaný.

24. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 13. 3. 2017, sp. zn. 8To/148/2016 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov proti rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016, sp. zn. 1T/42/2014.

25. Rozsudok Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016, sp. zn. 1T/42/2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13. 3. 2017, sp. zn. 8To/148/2016 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 13. 3. 2017.

26. Žiadosťou zo dňa 24. 8. 2017 žalobca požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

27. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (žalovaná) listom zo dňa 11. 12. 2017 oznámila žalobcovi, že jeho nárok na náhradu škody neuspokojí.

28. Z osobného spisu zamestnávateľa žalobcu súd zistil, že žalobca pracoval ako colník na Colnom úrade Čierna nad Tisou, Železničná 212 od 1. 11. 1992 ako samostatný colný referent. Bol hodnotený zamestnávateľom ako spôsobilý na výkon štátnej služby, ako aj na výkon zastávajúcej funkcie, spoľahlivý pri plnení uložených povinností.

29. Žalobca predložil súdu čestné vyhlásenie zo dňa 10. 1. 2018 od spoločnosti E. D. E., z ktorého vyplýva, že žalobcovi bola v roku 2010 ponúknutá pracovná pozícia technik s mesačným príjmom 590,- EUR, ale z dôvodu, že menovaný bol podozrivý zo spáchania trestného činu, nedošlo k podpísaniu pracovnej zmluvy.

30. Žalobca na pojednávaní dňa 22. 3. 2022 vypovedal, že bol takmer 9 rokov trestne stíhaný, z toho 45 dní bol vo väzbe, t. č. je 4 roky zamestnaný v spoločnosti Železnice SR, a.s. ako majster prekládky, jeho čistý mesačný príjem je vo výške 650,- EUR a výsluhový dôchodok vo výške 330,- EUR mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorej príjem je vo výške 750,- EUR mesačne. Dcéra vo veku 20 rokov od septembra 2021 navštevuje vysokú školu.

31. Súd právne posúdil vec nasledovne:

32. Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

33. Podľa § 153 ods. 1, 2 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

34. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

35. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

36. Podľa § 2 písm. a) a b) citovaného zákona na účely tohto zákona výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, orgán verejnej moci je 1. štátny orgán, 2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

37. Podľa § 3 ods. 1, 2 citovaného zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej

moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe alebo d) nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

38. Podľa § 5 ods. 1 citovaného zákona právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

39. Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

40. Podľa § 8 ods. 6 citovaného zákona právo na náhradu škody nevznikne

a) ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama,

b) pri zahladení odsúdenia alebo odpustení alebo zmiernení trestu udelením individuálnej milosti alebo amnestie prezidentom republiky,

c) ak súhlas daný poškodeným alebo príslušným štátnym orgánom, ktorý bol potrebný na začatie trestného stíhania alebo pokračovanie v ňom, bol vzatý späť, hoci sa tento súhlas podľa osobitného predpisu vyžaduje,

d) ak dôjde k zastaveniu trestného stíhania z dôvodu, že je trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený alebo ktorý ho podľa očakávania postihne, alebo že o skutku obvineného bolo už rozhodnuté iným orgánom disciplinárne, kárne alebo cudzozemským súdom alebo cudzozemským úradom a toto rozhodnutie možno považovať za dostačujúce,

e) ak došlo k podmienčnému zastaveniu trestného stíhania podľa osobitného predpisu,

f) ak bol schválený zmier podľa osobitného predpisu,

g) ak bola osoba spod obžaloby oslobodená alebo trestné stíhanie zastavené, pretože nie je trestne zodpovedná, alebo ak po právoplatnosti rozhodnutia zanikla trestnosť činu alebo medzinárodná zmluva, ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným v zákone, alebo amnestia prezidenta republiky nedovoľuje trestné stíhanie, čin prestal byť zmenou zákona trestným činom alebo miernejší trest bol uložený preto, že na trestný čin zákon ustanovil miernejší trest,

h) ak ide o väzbu nariadenú v konaní o vydaní do cudziny; to neplatí, ak škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánov Slovenskej republiky, alebo

i) ak škoda bola spôsobená rozhodnutím cudzieho orgánu uznaného alebo prevzatého na výkon na územie Slovenskej republiky.

41. Podľa § 15 ods. 1, 2 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

42. Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

43. Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

44. Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

45. Podľa § 17 ods. 3 citovaného zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

46. Podľa § 17 ods. 4 citovaného zákona výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

47. Trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva aj ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud. Zasahujú do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, preto sú spôsobilé okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 17 ods. 1 Ústavy SR obmedziť či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti, ako to zaručuje článok 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR. Je teda nepochybné, že trestné stíhanie, ktoré boli realizované v rozpore so zákonom, sú spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv. Medzi prípady vadného pozbavenia osobnej slobody patria aj prípady, v ktorých sú splnené podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o vznesení obvinenia. Zákon aj tieto prípady obmedzenia osobnej slobody (napriek zákonnému rozhodnutiu o vznesení obvinenia) sankcionuje zodpovednosťou štátu za škodu, ktorá nastala v príčinnej súvislosti s väzbou. Subjektmi tejto zodpovednosti sú štát na jednej strane a na druhej strane ten, kto bol obmedzený. Podmienkami tejto zodpovednosti sú rozhodnutie o vznesení obvinenia a rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby, škoda a príčinná súvislosť medzi nimi. Predpokladom zodpovednosti je skutočnosť, že voči tomu, voči komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo bol oslobodený spod obžaloby. Právo na náhradu škody nemá ten, kto si trestné stíhanie zaviniť sám (rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. 10. 2009 sp. zn. 2Co/238/2008). Vznik nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste sa odvíja od výsledku ďalšieho konania, teda od nového rozhodnutia vydaného po zrušení pôvodného odsudzujúceho rozhodnutia. Zrušenie pôvodného rozsudku pre nezákonnosť je podľa zákona iba podmienkou, bez ktorej nemôže byť nárok na náhradu škody uplatnený, pretože by išlo o predčasnú žalobu (R 35/77). No samotným zrušením nezákonného rozhodnutia nárok na náhradu škody nevzniká. Podľa platnej judikatúry u nárokov na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia je podmienka síce splnená aj napriek tomu, že pri oslobodení spod obžaloby nedochádza k formálnemu zrušeniu takéhoto uznesenia. No aj v tomto prípade platí, že právo na náhradu škody má ten, kto bol spod obžaloby oslobodený (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 26. 9. 2001 sp. zn. 25Cdo/608/1999).

48. Ustanovenie § 17 ods. 12 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci priznáva poškodeným, ktorým vznikla ujma nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za súčasného splnenia dvoch podmienok, a to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a že nie je možné túto ujmu uspokojiť inak, čo môže byť napríklad formou verejného ospravedlnenia uverejnením rozsudku a podobne. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej než majetkovej sféry poškodeného a teda môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Zákon pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy výslovne demonštratívny výpočet stanovuje kritériá, ktoré je potrebné posúdiť s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého prípadu. Stanovenie výšky nemajetkovej ujmy nie je tak ponechané na ľubovôľu súdu, ale musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania vykonaného najmä na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach života (spoločenskej, pracovnej, rodinnej) dotknutej osoby, v ktorom smere dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného. V tejto súvislosti možno vo všeobecnosti konštatovať, že určujúcim vodítkom pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy by mala byť jej primeranosť. Z uvedenej právnej úpravy, ktorá stanovuje okruh skutočností, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadnuť, potom vyplýva, že nárok na peňažnú

náhradu nemajetkovej ujmy je možné vyvodiť už zo samotnej existencie nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postup bez zreteľa na následky dopadu vzniknutej ujmy na jednotlivé stránky života dotknutej osoby, závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo.

49. Z ustálenej rozhodovacej praxe súdov, ako aj Ústavného súdu SR (napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 1/2012) sa poukazuje na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky stíha výlučne poškodeného. V spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom musí súd skúmať na návrh žalobcu existenciu konkrétnych následkov takéhoto nesprávneho postupu orgánov štátu a vyžadovať v tomto smere od žalobcu unesenie dôkazného bremena. Takáto argumentácia je v súlade s § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý nepochybne vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch okrem existencie samotného nezákonného rozhodnutia podmieňuje i tým, že na poskytnutie primeraného zadosťučinenia nepostačuje konštatovanie porušenia práva a vzniknutú nemajetkovú ujmu nemožno reparovať inak. Samotné trestné stíhanie, ktoré bolo ukončené oslobodzujúcim rozsudkom nepochybne znamená pre poškodeného žalobcu určitú imateriálnu ujmu, to ho však ale nezabavuje povinnosti preukázať v prípade uplatňovania peňažnej náhrady vznik tejto nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy tak, ako to stanovuje osobitný zákon. Hoci aj v dôsledku trestného konania skončeného oslobodzujúcim rozsudkom možno ujmu spočívajúcu v neistote poškodeného o výsledku konania predpokladať, je ale predmetom ďalšieho dokazovania posudzovanie, či ide o ujmu nepatrnú alebo značnú, kedy je na poškodenom, aby svoje tvrdenia o existencii relevantných skutočností, ktoré umocňujú hĺbku zásahu alebo významne ovplyvňujú jeho životnú situáciu v konaní hodnoverne tvrdil a preukázal. Pri posudzovaní intenzity zásahu je v súlade s § 17 ods. 3 citovaného zákona a s ním súvisiacej výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch nevyhnutné prihliadnúť na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

50. Súd rozhodol o uplatnenom nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v platnom znení z dôvodu vydania nezákonného rozhodnutia v trestnom konaní. Predmetom konania podľa žaloby a doplnenej žaloby zo dňa 14. 12. 2021 boli dva nároky, nárok na náhradu nemajetkovej škody vo výške 100 000,- EUR s príslušenstvom a nárok na náhradu majetkovej škody vo výške 88 759,- EUR spočívajúci v nevyplatenom odchodnom vo výške 7 000,- EUR a ušlom zisku vo výške 81 759,- EUR. Bolo nepochybne preukázané, že uznesením vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR zo dňa 9. 9. 2008 sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008, bolo začaté trestné stíhanie za zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Trestného zákona v súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona za účasti vo forme pomoci na prečine porušenia predpisov o štátnych technických opatreniach na označovanie tovaru podľa § 21 ods. 1 písm. d), § 279 ods. 1 Trestného zákona za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona. Uznesením vyšetrovateľa 4. inšpekčného oddelenia odboru inšpekčnej služby, sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR zo dňa 15. 10. 2008 sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008 bolo začaté trestné stíhanie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu so zločinom podielníctva podľa § 231 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. Uznesením vyšetrovateľa 4. inšpekčného odd. odboru inšpekčnej služby, sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR zo dňa 8. 12. 2008 sp. zn. ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008 bolo proti žalobcovi vznesené obvinenie za spolupáchateľstvo zločinu, zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Uznesením sudcu pre prípravné konanie zo dňa 11. 12. 2008 sp. zn. BB-Tp 51/2008 bol žalobca vzatý do väzby. Proti uzneseniu podal žalobca sťažnosť. Sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola uznesením prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry zamietnutá, a to uznesením zo dňa 19. 12. 2008 sp. zn. VII/2Gv 190/2008. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 21. 1. 2009, sp. zn. 2 Tošs 1/2009 sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vzatí do väzby zamietol. Žalobca bol z výkonu väzby prepustený dňa 23. 1. 2009. Dňa 10. 2. 2012 prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal na žalobcu Okresnému súdu Trebišov obžalobu sp. zn. 1Pv/62/2012. Uznesením Okresného súdu Trebišov zo dňa 26. 4.

2012, sp. zn. 3T/26/2012 bola obžaloba odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 5. 6. 2012 sp. zn. 1Pv/62/12 podal sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov o odmietnutí obžaloby a vrátení veci. Sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 5. 6. 2012 bola uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. 12. 2012, č. k. 4To/61/2012-847 zamietnutá. Dňa 7. 10. 2014 prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov opätovne podal na žalobcu Okresnému súdu Trebišov obžalobu za spolupáchateľstvo zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 20, § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, č. k. 1Pv/62/12/8811-105. Uznesením Okresného súdu Trebišov zo dňa 5. 3. 2015, sp. zn. 1T/42/2014 bola obžaloba odmietnutá a vec vrátená prokurátorovi. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 24. 3. 2015 pod sp. zn. 1Pv/62/12/8811-133 podal sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 21. 12. 2015, č.k. 8To/31/2015-1442 bolo uznesenie napadnuté prokurátorom zrušené. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016, sp. zn. 1T/42/2014 bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré bol trestne stíhaný. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 13. 3. 2017, sp. zn. 8To/148/2016 zamietol odvolanie prokurátora. Z uvedeného teda vyplýva jednoznačný záver, že postupom žalovanej v trestnom konaní bola splnená zákonná podmienka podľa § 6 ods. 1, 2 citovaného zákona č. 514/2003 Z. z. pre priznanie práva na náhradu škody. Je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, avšak štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv občana. V takejto situácii nie je preto rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Žalobca bol trestne stíhaný od 8. 12. 2008 do 13. 3. 2017, pričom vo väzbe bol 45 dní. Trestné stíhanie žalobcu predstavovalo vážny zásah do osobnej slobody žalobcu, ktorý mal dopad na jeho osobnostný, profesionálny život, bol zásahom do osobných slobôd, súkromia a zdravia žalobcu. Žalobca sa počas svojho života nedopustil priestupku ani žiadneho trestného činu, bol verejným činiteľom, bezúhonnou osobou, mal čistý register trestov, čo vyplynulo z pripojeného osobného spisu zamestnávateľa žalobcu. V dôsledku trestného stíhania prestal byť žalobca bezúhonnou osobou. Žalobca prišiel o pravidelný príjem a istoty, že dokáže zabezpečiť každodenné potreby svojej rodiny. Žalobca sa nemohol 10 rokov od skončenia trestného stíhania zamestnať. V súčasnosti pracuje v spoločnosti Železnice SR, a.s. ako majster prekládky. Jeho čistý mesačný príjem je vo výške 650,- EUR mesačne a výsluhový dôchodok vo výške 330,- EUR mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorej príjem je 750,- EUR mesačne. Zabezpečuje starostlivosť dcéry vo veku 20 rokov, ktorá začala navštevovať vysokú školu. Zo záverov rozsudku Okresného súdu Trebišov zo dňa 8. 9. 2016 sp. zn. 1T/42/2014 jednoznačne vyplýva, že žalobca bol podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré bol trestne stíhaný. Tiež skutok, pre ktorý bol žalobca prepustený zo služobného pomeru, je zhodný so skutkami, pre ktoré bol trestne stíhaný.

51. Zhrnúc uvedené okolnosti súd konštatuje, že nemajetková ujma, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku trestného stíhania netrvala „len“ pod dobu takmer 9 rokov, a to od vznesenia obvinenia do vynesenia oslobodzujúceho rozsudku, ale vo svojej podstate pretrváva naďalej, či už v súkromnom alebo profesionálnom živote a nie je možné odstrániť ju inak ako priznaním zadosťučinenia vo forme finančnej náhrady. Žalobcovi doposiaľ nikto neposkytol ani morálne zadosťučinenie vo forme ústneho ani písomného ospravedlnenia.

52. Príčinná súvislosť je v aplikačnej praxi a právnej teórii pojmovo označovaná rôzne, a to ako kauzálna súvislosť, súvislosť príčiny a následku, kauzálny nexus. Ide o objektívnu kategóriu vyjadrujúcu vzájomnú súvislosť medzi konaním (alebo javom) a účinkami konania, teda o stav, pri ktorom konanie vyvoláva určité účinky. Ak ide o náhradu škody, vyžaduje sa existencia príčinnej súvislosti medzi konaním škodcu vyvolávajúcim následok v podobe škody. Vyžaduje sa teda príčinná súvislosť medzi konaním škodcu a škodou. V prípade zodpovednosti za škodu, ktorej predpokladom je protiprávne konanie, nestačí, že je daná príčinná súvislosť konania škodcu a škody, ale vyžaduje sa príčinná súvislosť protiprávneho konania a škody (následku). Nestačí preto, ak je daná príčinná súvislosť konania škodcu a škody, ak konanie škodcu nebolo protiprávne. Ešte zložitejšia situácia pre posúdenie príčinnej súvislosti nastáva v prípade, ak dochádza k reťazeniu súvislosti. Preto nestačí všeobecná úvaha o možných následkoch konania škodcu, teda iba možnosť existencie príčinnej súvislosti medzi konaním a škodou, ale vyžaduje sa jej nepochybná existencia. Vyžaduje sa, aby išlo o príčinu podstatnú, bez ktorej by ku škode nedošlo. Ak je však viac príčin, ktoré pôsobia súbežne alebo následne, je pre existenciu príčinnej súvislosti

nevyhnutné, aby reťazec postupne nastupujúcich príčin a následkov bol vo vzťahu k vzniku škody natoľko prepojený, že už z pôsobenia prvotnej príčiny možno dôvodne vyvodzovať vecnú súvislosť so vznikom škodlivého následku (rozhodnutia vo veci sp. zn. 25Cdo/1462/2003, 25Cdo/818/2005, 25Cdo/2706/2012, R 54/2003 NS ČR, 6Mcd/7/2013 NS SR).

53. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie alebo opomenutie, bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha, či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by nebola daná. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy obvyklého chodu veci a skúsenosti adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala (rozhodnutie NS ČR 28Cdo/4808/2010).

54. Príčinou škody môže byť len tá okolnosť, bez existencie ktorej by škodný následok nevznikol. Pri tom nemusí ísť o príčinu jedinú, ale stačí ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, a to o príčinu dôležitú, podstatnú a značnú. Tento záver sa uplatní ako u zodpovednosti subjektívnej, kde príčinou vzniku škody je porušovanie, tak pri zodpovednosti objektívnej, kde príčinou vzniku škody je kvalifikovaná škodová udalosť (rozhodnutie NS ČR 25Cdo 1619/2012).

55. K prerušeniu príčinnej súvislosti dochádza, ak nová okolnosť pôsobila ako výlučná a samostatná príčina, ktorá vyvolala vznik škody bez ohľadu na pôvodnú škodnú udalosť. Ak zostala pôvodná škodová udalosť tou skutočnosťou, bez ktorej by k následku nedošlo, príčinná súvislosť sa neprerušuje (rozhodnutie NS ČR 25Cdo/4841/2009, R 54/2013).

56. Súd je preto toho názoru, že všetky vyššie uvedené následky predstavujúce majetkovú a nemajetkovú ujmu, sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Vzťah medzi príčinou (nezákonným rozhodnutím) a následkami je tu daný.

57. Ohľadom výšky nemajetkovej ujmy je potrebné uviesť, že náhrada nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku vedenia trestného konania je v zásade vylúčená. Čo znamená, že je možná iba výnimočne tak, ako to má na mysli § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V záujme fungovania spoločnosti je trestné stíhanie vedené v medziach zákona nevyhnutnou súčasťou výkonu verejných právomocí a od každého jednotlivca je dôvodné vyžadovať, aby sa mu v prípade odôvodnenej potreby podrobil. I keď je miera vnímania negatívneho dopadu trestného stíhania vecou vysoko individuálnou, tieto subjektívne rozdiely nezakladajú výnimočnosť odôvodňujúcu náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ako bolo uvedené, trestné stíhanie začaté a vedené v súlade so zákonom, a to i keď nevedie k odsúdeniu, je povinný strpieť každý. Nemožno preto v prípade, že neskončí odsúdením, priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch len pre rozdiel v subjektívnom prežívaní trestného stíhania. Mimoriadny význam má v tomto smere prezumpcia neviny a najmä jej náležité vnímanie; významne obmedzuje negatívny dopad samotného trestného stíhania na povest' a vnímanie stíhanej osoby jej okolím. Ak je napriek tomu obvinený vnímaný okolím negatívne len pre prebiehajúce trestné stíhanie, je to významnou mierou chybou tohto okolia, ktorému nie je princíp prezumpcie neviny dostatočne vlastný, čo sa odzrkadlilo vo výpovediach samotných svedkov. Náhrady nemajetkovej ujmy priznávané „len pre stíhanie nevedúce k odsúdeniu“, pritom osvojovanie si správneho vnímania prezumpcie neviny v spoločnosti sťažujú. S priznaním náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa totiž logicky vyjadruje významná ujma, čo samotné vedenie zákonného trestného stíhania byť nemôže pre svoju nevyhnutnosť pre fungovanie spoločnosti. Výnimočnosť prípadu odôvodňujúca priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch preto môže spočívať iba v okolnostiach trestného stíhania.

58. V prejednávanom prípade vyskytujúcou výnimočnou okolnosťou bola dĺžka trvania trestného stíhania 88 mesiacov, z toho 45 dní bol vo väzbe a s tým spojené vystavenie žalobcu ako stíhanej osoby prirodzeným negatívnym dopadom trestného stíhania. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je dať do vzťahu mieru ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti s konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takejto nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla a aspoň týmto spôsobom prispieť k zmierneniu vzniknutého stavu. Súd má zato, že žalobca preukázal zásah a nepriaznivý dopad v súvislosti s trestným stíhaním v jeho osobnom, súkromnom a rodinnom živote. Súd dodáva, že zákonným kritériom pre priznanie nemajetkovej ujmy je, že len samotné konštatovanie tejto skutočnosti nie je dostatočným zadosťučinením pre poškodeného a zásah je takej intenzity, že poškodenému prináleží náhrada nemajetkovej ujmy, ktorej vznik musí preukázať poškodený, teda žalobca. Nemajetková ujma

má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby - žalobcu. Je podstatné, v akom rozsahu bola znížená česť, dôstojnosť a postavenie fyzickej osoby práve v súvislosti s vedením trestného stíhania.

59. Okresný súd neaplikoval ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom v čase rozhodovania súdu. V prejednávacom spore súd použil citované ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom ku dňu vydania označeného nezákonného rozhodnutia, t. j. ku dňu 8. 12. 2008, aj keď v súčasnej dobe platný zákon č. 514/2003 Z. z. obmedzuje výšku náhrady nemajetkovej ujmy tak, že nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi. V čase zásahu do osobnostných práv žalobcu horná hranica náhrady nemajetkovej ujmy určená nebola, ale bola ponechaná na úvahu súdu. Určenie výšky nemajetkovej ujmy úvahou súdu však nie je neobmedzené, lebo úvaha súdu musí mať vždy podklad v zistení skutočností, ktoré by umožnili určité kvantitatívne posúdenie základných súvislostí.

60. Aj keď súd nebol viazaný ustanovením § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1. 1. 2013, pri priznaní nemajetkovej ujmy, vzhľadom na toho času ustálenú súdnu prax, bolo navyše potrebné prihliadať aj na výšku odškodnenia poskytovanú na základe iných hmotnoprávných predpisov. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Úvaha však nemôže byť svojvoľná a nepreskúmateľná. Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine, v spoločnosti a podobne (pozri R 21/1995, uznesenie NS SR z 12. 12. 2012 sp. zn. 7Cdo/145/2011).

61. Výška nemajetkovej ujmy by mala korešpondovať so životnou úrovňou obyvateľstva ako aj s čiastkami, ktoré sú v tom ktorom štáte vyplácané ako odškodnenie z titulu rôznej ujmy (názor vyslovený Európskym súdom pre ľudské práva). Ohľadom výšky nemajetkovej ujmy, súd považuje za potrebné uviesť, že i keď toto zadosťučinenie v peniazoch je predmetom úvahy súdu, táto úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca premrštené sumy, ktoré by v konečnom dôsledku viedli k bezdôvodnému obohacovaniu a ktoré by sa v porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach, napríklad ujmy na zdraví či dokonca na živote, bagatelizovať (rozhodnutie NS SR z 27. 4. 2006 sp. zn. 4Cdo/171/2005).

62. Najvyšší súd SR v uznesení z 24. 7. 2018 sp. zn. 3Cdo/19/2018 dospel (medziiným) k záveru, že všeobecný súd je povinný určiť primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry ústavného súdu a ESLP. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z. z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí ESLP.

63. Podľa názoru ESLP náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). ESLP tiež konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. Flux v. Moldavsko, Steel Morris v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho ESLP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napríklad Público - Comunicacáo Social S. A. v. Portugalsko). Napokon ESLP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných trestných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko).

64. Súd porovnal prípad žalobcu s inými prípadmi, a to napr. rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 21. 1. 2016 sp. zn. 16C/219/2014, ktorým bola žalovaná (SR) zaviazaná zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7 420,- EUR s tým, že ako nezákonné rozhodnutie bolo označené uznesenie

o vzatí do väzby, v ktorej pobudol žalobca po dobu cca 1 roka, pričom samotné trestné stíhanie bolo vedené až po dobu cca 9 rokov. Ďalej rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 6. 2017 sp. zn. 3Co/266/2015, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok prvej inštancie v napadnutej časti, ktorou bola žalovanej (SR) uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi (bývalému prokurátorovi) náhradu nemajetkovej ujmy 33 193,91 EUR s tým, že ako nezákonné rozhodnutie bolo označené uznesenie o vzatí do väzby, v ktorej pobudol žalobca po dobu cca 4 mesiacov, pričom samotné trestné stíhanie bolo vedené až po dobu cca 7 rokov, zároveň žalobca v konaní preukázal zdravotné ťažkosti psychického charakteru, t. j. 6 rokov navštevoval psychiatra a bral lieky.

65. V rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/177/2005 z 31. 5. 2007, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát Rc 13/2009 najvyšší súd s poukazom na rozsudok ESLP zo 17. 7. 2012 v prípade Winkler v. Slovenská republika vyslovil záver, podľa ktorého nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je potrebné posudzovať aj v súvislosti s čl. 5 ods. 1 a 5 Dohovoru, ktorý obsahuje tzv. neurčitý právny pojem vyžadujúci jeho aplikáciu na konkrétne skutkové okolnosti prípadu, ale v žiadnom prípade nie sú ustanoveniami, ktoré by súdu umožňovali ľubovôľu, alebo ktoré by umožňovali súdu absolútne neobmedzenú úvahu. Ich aplikáciu a výklad je súd povinný vo svojom rozhodnutí zdôvodniť a vyrovnať sa s relevantnými argumentmi účastníka o neprimeranosti odškodnenia aj s prihliadnutím na rozsah odškodnenia v iných, prejednávanej veci obdobných veciach.

66. V rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/171/2005 z 27. 4. 2006 najvyšší súd konštatoval, že i keď výška zadosťučinenia v peniazoch je predmetom úvahy súdu, jeho úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Uplatnenie voľnej úvahy sa tak nesmie stať nepreskúmateľnou ľubovôľou súdu, vymykajúcou sa akejkolvek kontrole. Nemožno priznávať neprimerané či dokonca premrštené sumy, ktoré by vo svojich dôsledkoch viedli k bezdôvodnému obohacovaniu sa a ktoré by napríklad pri porovnaní „odškodnenia“ zásahu do práva na ochranu osobnosti s „odškodňovaním“ zásahov do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky mohli niektoré ujmy na iných základných právach (napríklad ujmy na zdraví či dokonca živote) bagatelizovať.

67. Rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/177/2005, 4Cdo/171/2005, 6Cdo/37/2012 a 6MCdo/15/2012 spolu s rozhodnutiami vo veciach sp. zn. 3Cdo/19/2018 a 7Cdo/100/2017 predstavujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu. Ide o rozhodnutia, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, ktorý neskôr nebol prekonaný. Uvedený právny názor najvyšší súd formuloval v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/19/2018 tak, že „na záveroch najvyššieho súdu o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, ku ktorým dospel najvyšší súd skôr už v rozhodnutiach, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 58/1969 Zb., nezmenili neskôr nič ani zákon č. 517/2008 Z. z., ani zákon č. 412/2012 Z. z. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z. z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je len pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva“. Právny názor zastávajúci potrebu podrobnej špecifikácie dôsledkov vydania nezákonného rozhodnutia, preskúmateľnosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy a náležité zohľadnenie iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, je pevne zakotvený v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu prakticky od roku 2006. Tento právny názor predstavuje výklad súladný so štandardom ochrany ľudských práv na európskej úrovni, eliminuje ľubovôľu pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch a zohľadňuje výšku priznaných náhrad pri zásahoch do iných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky. Uvedený prístup nepopiera princíp úplného odškodnenia, keďže nevylučuje vo výnimočných prípadoch priznať vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy za predpokladu riadneho odôvodnenia zvýšenej závažnosti zásahu do práva poškodeného v dôsledku nezákonného rozhodnutia.

68. Žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100 000,- EUR, pričom náhrada nemajetkovej ujmy za 1 deň by predstavovala podľa žalobcu 34,- EUR (3000 dní trestného stíhania x 34,- EUR). Súd žalobcovi priznal finančné zadosťučinenie za vzniknutú nemajetkovú ujmu vo výške 14 775,- EUR, t. j. 5,- EUR za 1 deň x 2955 dní trvania trestného stíhania + 2 250,- EUR, t. j. 50,- EUR za 1 deň x 45 dní trvania väzby, t. j. spolu nemajetkovú ujmu vo výške 17 025,- EUR, ktoré

považuje za primerané. Priznaná výška finančného zadosťučinenia zohľadňuje aktuálny vek žalobcu 54 rokov a v čase začatia trestného stíhania a straty zamestnania mal vek 41 rokov. Je tiež namieste uviesť, že nemožno dosiahnuť a dovŕšiť ochranu porušeného základného práva žalobcu iným ústavou a zákonom upraveným spôsobom. Návrh žalobcu vo zvyšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy nad 17 025,- EUR súd zamietol ako nedôvodný. V prejednávanej veci žalobca neoznačil a nepreukázal existenciu následkov takej intenzity, ktorá by zakladala jeho právo na priznanie peňažnej náhrady takto ním vymedzenej nemajetkovej ujmy, keď satisfakcia v peniazoch má byť znakom a prostriedkom nápravy.

69. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

70. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

71. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

72. Pri nároku na náhradu škody, pri určovaní splatnosti náhrady škody súd vychádzal z § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého lehota omeškania začala plynúť dňom oznámenia, že nárok poškodeného nebude uspokojený alebo uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku listom zo dňa 24. 8. 2017 a žalovaná listom zo dňa 11. 12. 2017 jeho žiadosť zamietla. K uspokojeniu nároku žalobcu nedošlo, teda žalovaná sa dňom nasledujúcim od oznámenia, t. j. od 12. 12. 2017 dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu do zaplatenia. Výšku úrokov z omeškania súd určil podľa ust. § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v spojení s ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola vo výške 0,00 + 5 percentuálnych bodov (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/339/2021). V prevyšujúcej časti o zaplatenie úrokov z omeškania súd žalobu zamietol.

73. Žalobca uplatnil nárok na zaplatenie odchodného vo výške 7 000,- EUR a na zaplatenie ušlého zisku vo výške 81 759,- EUR, spolu sumu 88 759,- EUR titulom majetkovej ujmy. V zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. bolo povinnosťou žalobcu preukázať existenciu škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s namietaným rozhodnutím vyšetrovateľa, resp. nesprávnym úradným postupom organov činných v trestnom konaní. Výsledkom personálneho konania vedeného proti žalobcovi bolo právoplatné rozhodnutie, t. j. personálny rozkaz o prepustení žalobcu zo služobného pomeru. Dôvodnosť prepustenia žalobcu zo služobného pomeru nebola nikdy podrobená súdному prieskumu v správnom súdnictve a rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru nebolo nikdy súdom zrušené. Ústavný súd Slovenskej republiky prejednával obdobné skutkové okolnosti, pričom jednoznačne uviedol, prečo nie je daná príčinná súvislosť medzi uznesením o vznesení obvinenia a existenciou ušlého zisku (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/112/2017 zo dňa 31. 7. 2018, sp. zn. 1Sžo/113/2008 z 26. 5. 2009). Rozhodnutie riaditeľa colného úradu, ktorým bol žalobca prepustený zo služobného pomeru nikdy nebolo zrušené, preto v danom prípade neexistuje príčinná súvislosť medzi uznesením o vznesení obvinenia a existenciou ušlého zisku. Navyše pod ušlým ziskom je treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná peniazmi. Ušlý zisk sa prejavuje stratou očakávaného výnosu. Nestačí pritom len pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, ale musí byť s istotou preukázané, že pri pravidelnom behu veci, nebyť škodnej udalosti, mohol žalobca dôvodne očakávať zväčšenie

svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu. Pri výške ušlého zisku je určujúce, akému majetkovému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu, resp. o aký reálne dosiahnuteľný prospech poškodená prišla. Z ustálenej súdnej judikatúry vyplýva, že pri posudzovaní prípadnej výšky ušlého zisku nestačí určenie výšky ušlého zisku len na základe tvrdení poškodeného, ale bolo potrebné preukázať, riadnymi dôkaznými prostriedkami, že v posudzovanom období by žalobca skutočne dosiahol zisk, čistý príjem v požadovanej výške. Žalobca poskytol súdu v žalobe matematický výpočet ušlého zisku, ktorý je však pre priznanie majetkovej škody v podobe ušlého zisku nepostačujúci. Navyiac výsledkom personálneho konania vedeného proti žalobcovi je právoplatné personálne rozhodnutie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru, z ktorého vyplýva, že konaním, ktoré sa mu kládlo za vinu je, že žalobca porušil služobnú prísahu a služobnú disciplínu zvlášť hrubým spôsobom a podnikanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Dôvodnosť prepustenia žalobcu zo služobného pomeru nebola nikdy podrobená súdnemu prieskumu a rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru nebolo nikdy zrušené. Skutočnosť, že predmetný skutok nie je trestným činom ešte bez ďalšieho nemôže viesť k záveru, že predmetný skutok nemôže byť kvalifikovaný ako disciplinárne previnenie spočívajúce v porušení služobnej prísahy a povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, t. j. konanie, za ktoré je možné príslušníka policajného zboru prepustiť zo služobného pomeru. Okrem toho žalobca vo svojej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody sa domáhal náhrady straty na zárobku vo výške 80 000,- EUR, ale nárok na náhradu straty na zárobku vo výške 1 759,- EUR nebol predbežne prerokovaný podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z. a nie je teda splnená zákonná podmienka pre priznanie náhrady majetkovej škody podľa § 16 ods. 4 veta druhá zákona č. 514/2003 Z. z. Zo všetkých uvedených dôvodov súd žalobu o náhradu majetkovej škody vo výške 88 759,- EUR zamietol ako neopodstatnenú.

74. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti neúspešnej žalovanej.

75. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **m o Ź n o** podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice I písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, **m ô Ź e** žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.